

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/256/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220202431
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7220202431.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. I. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: Mgr. S. I. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v D. na B. ul. č. X a X. Y. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho na ul. O. č. X v D. zastúpeného JUDr. Karin Juhásovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie na Húskovej ul. č. 19 v Košiciach v konaní o návrhu o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 23.7.2020 č.k. 19P/41/2020-106 takto

rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že do právoplatného skončenia konania vo veci samej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 19P 41/2020 upravuje neodkladne styk otca s maloletou W. každý utorok a štvrtok kalendárneho týždňa od 16:00 hod. do 18:00 hod.

Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ju v čase určenom pre začiatok styku v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloletú v čase určenom pre koniec styku matke odovzdať v mieste jej bydliska.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením upravil styk otca s maloletou W. každý utorok a štvrtok kalendárneho týždňa v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. tým, že otec si maloletú prevezme v zariadení, ktoré mal. W. navštevuje, alternatívne v mieste bydliska matky a po skončení styku ju matke odovzdá v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. V odvolaní sa vyjadrila k skutočnostiam týkajúcim sa veci samej a vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu uviedla, že o mal. W. sa stará 24 hodín denne a okrem svojich práv pozná aj svoje povinnosti, tak isto ako aj práva jej dieťaťa. Zabezpečuje mu denne všetko čo potrebuje, platí účty načas a jediné, čo vždy od jej otca žiadala bola riadna platba výživného načas tak, aby mala istotu a mohla výživné použiť na vyplatenie vecí, aby dieťa malo všetku potrebnú starostlivosť, ktorú si určite zaslúži. Nikdy v styku otca s mal. W. nebránila, iba žiadala to, na čo má maloletá W. nárok. Otec mal. W. absolútne nemá jej dôveru a nepovažuje ho za zodpovedného a kompetentného tráviť čas s maloletým dieťaťom osamote, bez jej prítomnosti. Z tejto nezodpovednosti vznikol napr. aj úraz mal. W., kedy kvôli jeho nepozornosti vypadla pri prechádzke zo športového kočíka, ktorý sa s ňou prevrátil a spôsobil zranenia na hlavičke, ktoré bolo potrebné ošetriť na detskej pohotovosti a stomatochirurgii, o psychickej traume nehovoriac. Čas, ktorý je určený v neodkladnom opatrení, kedy by chcel tráviť čas otec s maloletou je pre W. nevyhovujúci, pretože dieťa má počas voľných dní do cca 16:00 hod. popoludňajší spánok, nehovoriac o krúžkovej činnosti, ktorú bude mať počas roka v zatiaľ neznámom čase. Cíti prirodzenú materinskú zodpovednosť a povinnosť chrániť bezpečnosť i zdravie ich dcéry a keďže po doterajších nepríjemných skúsenostiach jej otcovi nedôveruje navrhuje, aby stretávanie sa otca s dcérou bolo výlučne v prítomnosti matky, maximálne

2x týždenne, napr. každý utorok a štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., po predchádzajúcom oznámení otca minimálne jeden deň vopred, že na požadované stretnutie príde.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že od doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, t.j. odo dňa 24.07.2020 sa s mal. W. stretol presne jedenkrát. Po doručení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia matke oznámil, že bolo takéto uznesenie vydané a dožadoval sa stretnutia s dcérou, matka však rozhodnutie súdu absolútne nerešpektuje a stretnutie s dcérou mu umožnila jedenkrát. Matka umožnila otcovi stretnutie s dcérou dňa 12.8.2020 okolo 17:30 hod. avšak len v jej prítomnosti, kedy sa otec mohol s dieťaťom pohrať na detskom ihrisku. Poukazuje na tvrdenia v odvolaní, kde si matka preukázateľne odporuje pretože uvádza, že mu nikdy nebránila v styku s dcérou, avšak hneď v ďalšej vete uvádza, že nemá matkinu dôveru a nepovažuje ho za zodpovedného a kompetentného tráviť čas s maloletým dieťaťom osamote, bez jej prítomnosti. Opakovane uvádza, že sa voči mal. dcére nijako neprevinil, prispieva matke na mal. dcéru výživným podľa svojich momentálnych možností a jediné čo chce je tráviť s mal. W. čas tak, aby si časom mohli spolu vytvoriť rodičovský vzťah. Vzhľadom k tomu, že matka mu stretnutia s dcérou odopierala, bol si po dieťa niekoľkokrát aj v materskej škole, avšak dieťa sa v materskej škole o 15:00 hod. už nenachádzalo. Napriek dcérinej neprítomnosti oboznámil učiteľku a neskôr aj riaditeľku materskej školy s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia a s jeho vykonateľnosťou. Popiera, že by sa v materskej škole správal arogantne alebo robil svojej dcére hanbu, len postupoval v zmysle vykonateľného uznesenia a chcel vidieť svoje dieťa. Podotýka, že matku vopred informoval o tom, že si mal. W. pôjde vyzdvihnúť do materskej školy, na čo matka reagovala tak, že dieťa úmyselne vyzdvihla z materskej školy skôr, s cieľom zabrániť jeho stretnutiu s dcérou. Takéto konanie matky nesvedčí o jej dobrom úmysle a vôli umožniť otcovi stretnutie s dcérou, hoc aj za prítomnosti matky. Poukázal na to, že matka v závere odvolania síce navrhuje, aby bol oprávnený sa stretávať s mal. dcérou dvakrát týždenne napr. v utorok a štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. v jej prítomnosti, avšak v kontraste s jej návrhom a vykonateľným uznesením o nariadení neodkladného opatrenia, na základe ktorého bol otec oprávnený sa s mal. W. stretávať každý utorok a štvrtok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod., teda v takmer rovnakom čase, ako navrhuje ona, stretnutie s mal. dcérou mu umožnila od 24.7.2020 iba raz. Konštatoval, že matka vôbec nemá v úmysle umožniť mu stretávanie s dcérou, naopak robí všetko preto, aby svoje dieťa vídal len veľmi zriedka. Predložil súdu komunikáciu s matkou vedenú po vydaní uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia z ktorej je zrejmé, že matka absolútne nerešpektuje právo mal. dcéry na styk s ním, neustále podmieňuje stretnutia platením výživného a v prípade, že je výživné uhradené, platením imaginárneho dlžného výživného, ktoré si matka vykalkuluje zo sumy výživného, ktorú si sama určí. Matka ho nerešpektuje ako plnohodnotného rodiča s rovnakými právami ako má matka, dokonca nerešpektuje ani rozhodnutie súdu a naďalej mu bráni v stretávaní s dcérou. Konaním matky je mu teda znemožňované, aby si s dcérou vytvorili bližší vzťah, súčasne aby si mal. W. vytvorila vzťah s bratom, mal. W. (synom otca) a teda je porušované jej právo poznať svojho otca, právo na jeho starostlivosť a na zachovanie jej rodinných zväzkov. Konštatoval, že matka v odvolaní neuviedla žiadny právne alebo skutkovo významný argument, naopak zo skutočností uvedených matkou vyplýva, že jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol plne dôvodný, pretože matka de facto potvrdila správnosť a pravdivosť otcových tvrdení. Citujúc čl. 3, 7 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5 a § 24 Zákona o rodine navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Zo správy z prešetrenia rodiny bytových a sociálnych pomerov kolíznym opatrovníkom z 5.10.2020 vyplynulo, že mal. W. pochádza z družobného pomeru rodičov. V záujme maloletého dieťaťa je, aby poznalo svojho otca, aby sa s otcom stretávalo. Matka uviedla, že časy upravené v neodkladnom opatrení môžu ostať tak, ako sú uvedené, ale najradšej by sa s otcom dohodla, aby stretávanie prebehlo výlučne za jej prítomnosti. 14.09.2020 sa na úrad dostavil otec maloletej. Vyjadril sa ďalej k svojim výdavkom a pokiaľ ide o nariadené neodkladné opatrenie uviedol, že matka mu bráni v styku s mal. W.. S matkou vôbec spolu nekomunikujú, nemôže jej posilať ani správy. Maloletú dcéru naposledy videl 23.7.2020. Stále, keď kontaktoval matku vyhovárala sa, že maloletá W. spí. Uviedol, že sa chce s maloletou dcérou stretávať v utorky a štvrtky tak, ako to bolo určené súdom. Vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére navrhuje 100 eur mesačne. Uviedol, že mu stačí aj jedna hodinka, len aby bol so svojou mal. W.. V prípade dobrého počasia ostane s maloletou na detskom ihrisku v Košiciach, v prípade zlého počasia vie s mal. W. stráviť čas v detskom centre v Košiciach. Vzhľadom na uvedené kolízny opatrovník navrhol, aby sa styk s maloletým dieťaťom realizoval každý utorok a štvrtok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. pričom otec prevezme maloletú W. v zariadení ktoré navštevuje, alternatívne v mieste bydliska matky a po styku ju odovzdá v mieste jej bydliska. Uviedol, že rodičia neboli žiadnym spôsobom

pozbavení svojich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu. Obidvaja rodičia majú právo vychovávať svoje maloleťé dieťa aj keď spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Preto má za to, že právo styku rodiča s dieťaťom korešponduje s právom dieťaťa poznať obidvoch svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo na zachovanie jeho rodinných vzťahov v súlade so zákonom o rodine. Dieťa dosiahlo vek štyroch rokov, čo svedčí aj o tom, ako sa maloleťá W. vyjadrila kolíznemu opatrovníkovi, že chce, aby za ňou ocko chodil, chcela by byť s ockom sama. Preto kolízny opatrovník navrhuje styk bez prítomnosti matky, aby si dieťa vytvorilo vzťah so svojim otcom.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP a dospel k záveru, že v tomto prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou je naliehavosť úpravy pomerov daná záujmom maloleťého dieťaťa a zdôrazňuje, že v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, musí byť prvoradý najlepší záujem dieťaťa. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že princíp ochrany verejného záujmu v mimosporovom konaní sa uplatňuje použitím iných metód súdneho konania ako v sporovom konaní, a to možnosťou súdu konať z úradnej povinnosti, uplatnením vyšetrovacieho princípu, princípu oficiality, princípu materiálnej pravdy a možnosťou súdu rozhodovať ultrapetítum. Ustanovenie § 361 CMP zdôrazňuje aplikáciu princípu ochrany verejného záujmu aj pri nariaďovaní neodkladného opatrenia so zdôraznením zvýšenej protektívnej funkcie mimosporových konaní, avšak za splnenia podmienky, že túto ingerenciu do pomerov účastníkov si vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. V konaniach starostlivosti súdu o maloleťé deti sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloleťého dieťaťa, ktorý je prioritný. Nariadením neodkladného opatrenia nejde o konečnú a definitívnu úpravu pomerov, jeho nariadením nezískava žiaden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť vo veci samej, ale sa ním len neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva legitimizuje vyhovujúci výrok, resp. výrok zamietavý.

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že ingerencia súdu nariadením neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletou dcérou W. je dôvodná, nakoľko každý prípad prerušenia spolužitia rodičov maloleťého dieťaťa, ktorý je spojený s vymanením maloleťého z osobnej starostlivosti jedného z rodičov, je dôvodom prakticky bezodkladnej potreby upravenia rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu. Takáto úprava však musí mať svoje opodstatnenie (porovnaj ÚS 586/2014). Je potrebné zdôrazniť, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleťé deti, je prioritný záujem detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného pôsobenia. Posúdenie najlepšieho záujmu maloleťého dieťaťa je však otázkou právnou, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde z čl. 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných vzťahov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov.

10. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozsahom a frekvenciou stretnutí, ktoré zodpovedajú účelu neodkladného opatrenia, a to najmä so zreteľom na skutočnosť, že rodičia maloleťého dieťaťa spolu nežijú a vzťahy medzi nimi sú problematické, v dôsledku čoho by otec mohol byť vylúčený z pravidelného

a dostatočného styku s dcérou, čo by bolo v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Odvolací súd sa rovnako stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že striktná a vykonateľná úprava stretávania otca s maloletým dieťaťom eliminuje ďalšie potencionálne dohadovanie medzi rodičmi, resp. reálnu hrozbu, že konfliktné situácie medzi rodičmi by mohli ohroziť psychickú pohodu dieťaťa. Odvolací súd konštatuje, že matka v odvolaní navrhovala úpravu styku otca s maloletou W. v rovnakých dňoch ako otec len v inom čase (od 16.00 hod. do 18.00 hod.). Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka súhlasí s úpravou styku tak, ako bolo rozhodnuté súdom prvej inštancie s tým, že najradšej by sa s otcom maloletej dohodla, aby stretávanie prebiehalo výlučne za jej prítomnosti. Odvolací súd konštatuje, že nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by styk otca s maloletou bez prítomnosti matky ohrozoval fyzické alebo psychické zdravie maloletej W. a nebolo ani preukázané, že by spôsob života, ktorý otec vedie akýmkoľvek spôsobom negatívne vplýval na maloletú, resp. že by pri styku s maloletou bez prítomnosti matky akokoľvek dieťa ohrozil. Naopak otec prejavil úprimnú vôľu stretávať sa s maloletou dcérou a podieľať sa na jej výchove a starostlivosti o ňu.

11. Odvolací súd konštatuje, že upravený styk neodkladným opatrením nezohľadňuje denný režim mal. W., ktorá navštevuje predškolské zariadenie. Z obsahu spisu vyplýva, že pokiaľ otec prišiel za mal. W. do predškolského zariadenia, stávalo sa, že matka už skôr maloletú vyzdvihla, preto k stretnutiu otca s maloletou nedošlo. Výrok napadnutého uznesenia o vyzdvihnutí mal. W. z predškolského zariadenia, alternatívne z miesta bydliska matky je neurčitý a nevykonateľný. Preto v súlade s najlepším záujmom maloletej W. odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že každý utorok a štvrtok po skončení denného režimu v predškolskom zariadení otec maloletú prevezme pred bytom matky o 16:00 hod. , kde mal. o 18 hod. jej odovzdá pred jej bytom podľa § 388 CSP.

12. Odvolací súd apeluje, že obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Je v záujme mal. W., aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komunikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností, aby budovali vzájomné pozitívne vzťahy a dôveru. Hlavne vo vzťahu k deťom túto skutočnosť netreba podceňovať, pretože vybudovanie zdravých rodinných vzťahov sa stáva pre deti silným motivačným faktorom pri budovaní ich vlastných vzťahov k iným ľuďom. Dôvera je pocit istoty a bezpečia, pri nej sa komunikuje ľahšie a efektívnejšie, vytráca sa napätie. Aby rodičia prejavili pochopenie, pretože niekedy to, čo dieťa cíti ako potrebné, sa môže rodičom zdať ako úplne bezvýznamné. Je potrebné sa však na záujem dieťaťa pozrieť s nadhľadom a pochopiť túžby dieťaťa, ktoré v sebe ukrýva jemné city a srdečné emócie, o ktoré sa treba starať. Keď dieťa pocíti, že jeho problémy rodičia nepodceňujú a vážia si ho ako jedinečnú bytosť, vzájomná väzba sa medzi nimi viac upevní. Ak rodičia doprajú dieťaťu prežívať s nimi efektívny a kvalitný vzťah, dávajú mu zároveň do budúcnosti cenný základ pre vytvorenie cieľavedomej a vnútorne vyrovnanej osobnosti.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).